

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 26-2-2026
Αρ. πρωτ.: 49430

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 2477/21-1-2026 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. **Π. Τσαπανίδου** και **Β. Κόκκαλης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σε ετήσια βάση, εκπονείται πρόγραμμα προστασίας της ελαιοπαραγωγής της χώρας από τον δάκο της ελιάς. Σύμφωνα με τον ν.3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και, συγκεκριμένα, στο Κεφάλαιο Ε' «Αρμοδιότητες», στο άρθρο 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών», στην παρ.ΙΙΒβ31, αναφέρεται ότι «*Η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων όπως η καταπολέμηση του δάκου, αρουραίων, ακρίδων κ.α.*» ανήκει στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των ελαιοκομικών Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας.

Η ακολουθούμενη μέθοδος στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας είναι αυτή των δολωματικών ψεκασμών. Η εν λόγω μέθοδος αποτελεί την πλέον ενδεδειγμένη και επιστημονικά ορθή μέθοδο, τόσο σε ό,τι αφορά στην αποτελεσματικότητά της, όσο και στις επιπτώσεις της στο περιβάλλον, στην ασφάλεια του χρήστη και στην ποιότητα του τελικού παραγόμενου προϊόντος. Για τη βελτίωση και εξέλιξή της διενεργούνται, σε ετήσια βάση, ερευνητικές εργασίες με τη συμβολή επιστημονικών και ερευνητικών Ιδρυμάτων της χώρας [π.χ. Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ) Ηρακλείου και Χανίων, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα κ.λπ.] στο πλαίσιο του Προγράμματος Δακοκτονίας, και τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα που προκύπτουν, εντάσσονται σταδιακά στο πρόγραμμα.

Η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), βρίσκεται πάντα σε διαρκή παρακολούθηση των επιστημονικών και νομοθετικών εξελίξεων, για τον αναγκαίο εκσυγχρονισμό του προγράμματος. Στις ετήσιες Πειραματικές εργασίες εντάσσονται εργασίες, όπως η μελέτη νέων εναλλακτικών μεθόδων στην καταπολέμηση του δάκου, όπως, για παράδειγμα, η μέθοδος της μαζικής παγίδευσης, η χρήση ηλεκτρονικών παγίδων για την παρακολούθηση των δακοπληθυσμών, η χρήση drones για την εφαρμογή δολωματικών ψεκασμών, η αποτελεσματικότητα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και η ανθεκτικότητα του δάκου σε αυτά. Το θέμα της ανθεκτικότητας του δάκου στα πυρεθροειδή εντομοκτόνα που προέκυψε για την Περιφέρεια Κρήτης, διευθετείται με τη μη χρήση πυρεθροειδών εντομοκτόνων στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας, από το 2020. Το ΥΠΑΑΤ, επίσης, χρηματοδότησε το Πιλοτικό Πρόγραμμα "NT4D" 'Πιλοτική εφαρμογή Νέων Τεχνολογιών για την παρακολούθηση και έλεγχο των πληθυσμών του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας' που υλοποιήθηκε τη διετία 2018-2020 από τον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο

Αιγαίου, το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας, το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, το ΥΠΑΑΤ/ΤΑΑΕ Χανίων και οκτώ ΔΑΟΚ Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας. Οι Περιφέρειες ή οι Περιφερειακές Ενώτητες, οι οποίες έχουν ενσωματώσει τις τεχνολογικές βελτιώσεις που αναπτύχθηκαν στο Πιλοτικό Πρόγραμμα NT4D, καθώς και κατά τη διάρκεια των Συγκριτικών και Πειραματικών εργασιών του δάκου, στην παρακολούθηση των δακοπληθυσμών και των από εδάφους δολωματικών ψεκασμών, έχουν συμπεριλάβει, ως όρο στις προκηρύξεις για τους εργολάβους ψεκασμών και παγιδοθεσίας, τη διάθεση από αυτούς του απαραίτητου τεχνολογικού εξοπλισμού, όπως GPS trackers και smartphones, σε ποσότητα που αυτές καθορίζουν με βάση τις ανάγκες τους. Ανάμεσα στις δράσεις του Πιλοτικού έργου NT4D, ήταν η διαχείριση και η χαρτογραφική απεικόνιση των γεωχωρικών δεδομένων που σχετίζονται με τη δακοκτονία και η δημιουργία ψηφιακών χαρτών με τις ψεκασμένες και απέκαστες περιοχές των ελαιώνων ανά δημοτικό διαμέρισμα ή εργολάβο, μέσω της χρήσης αυτοματοποιημένου μοντέλου και της εφαρμογή QGIS για τον έλεγχο της ορθότητας εφαρμογής των ψεκασμών.

Το ερευνητικό έργο στο πλαίσιο του Προγράμματος Δακοκτονίας βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη και υποστηρίζει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τον εκσυγχρονισμό του, αναδεικνύοντάς το στο πλέον σύγχρονο και αποτελεσματικό εθνικό πρόγραμμα.

Σημειώνεται δε ότι ο δάκος καταπολεμάται και με βιολογική μέθοδο, διατηρώντας στον αγρό βλάστηση (πχ. *Innula* sp) που ευνοεί τους πληθυσμούς ωφέλιμων εντόμων. Η βιολογική μέθοδος έχει έμμεσο και μερικό αποτέλεσμα, το οποίο όμως συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του πληθυσμού του δάκου.

Σχετικά με τη μυκητολογική ασθένεια του γλοιοσπόριου στους ελαιόκαρπους, επισημαίνονται τα εξής:

- Τα ερευνητικά δεδομένα δείχνουν πράγματι μια σύνδεση μεταξύ του δάκου και του γλοιοσπόριου
- Σημειώνεται ωστόσο ότι τα συμπτώματα (σήψη καρπών) από την προσβολή από γλοιοσπόριο προσομοιάζουν με αυτά προσβολών από άλλα παθογόνα, για αυτό η προσβολή μπορεί να τεκμηριωθεί μόνο κατόπιν εργαστηριακών αναλύσεων.
- Σε κάθε περίπτωση, οι ΔΑΟΚ είναι, επίσης, αρμόδιες και για την προστασία του φυτικού κεφαλαίου της περιοχής αρμοδιότητάς τους από εχθρούς και ασθένειες και, ως αρμόδιες, ενημερώνουν τους παραγωγούς και εκδίδουν οδηγίες για την αντιμετώπισή τους.
- Για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης ασθένειας είναι σε ισχύ πολλές εγκρίσεις σκευασμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- Η αντιμετώπιση της ασθένειας γίνεται κυρίως προληπτικά (ψεκασμοί με χαλκούχα σκευάσματα το φθινόπωρο), ενώ υπάρχουν και άλλα εγκεκριμένα σκευάσματα για εφαρμογή από την έναρξη της ανάπτυξης των νέων φύλλων μέχρι την πλήρη ωρίμανση.
- Εφόσον έχει καταγραφεί η ύπαρξη προβλήματος προσβολών από το συγκεκριμένο μύκητα ήδη από προηγούμενες καλλιεργητικές περιόδους, συνιστάται η καταπολέμησή του με εφαρμογή μέτρων συνδυαστικά με τη δακοκτονία. Και όχι μόνο κατά τις περιόδους υψηλής υγρασίας, αλλά και κατά την περίοδο της ανθοφορίας,
- Κατά συνέπεια, η έγκαιρη και ορθή χρήση εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων προστατεύει επαρκώς τους ελαιόκαρπους από την εν λόγω ασθένεια.
- Τυχόν τοπικές εξάρσεις που μπορεί να οφείλονται σε αυξημένη υγρασία, ευνοϊκές θερμοκρασίες για το παθογόνο, έκπλυση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων λόγω ισχυρών βροχοπτώσεων μετά την εφαρμογή τους κ.λπ., δεν μπορούν να αποκλειστούν.
- Δεν έχουν αναφερθεί στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) περιπτώσεις μειωμένης αποτελεσματικότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την εν λόγω ασθένεια ή ανάπτυξης ανθεκτικότητας του παθογόνου σε αυτά. Αν διαπιστωθεί ανάπτυξη ανθεκτικότητας στο μέλλον, μπορεί να εξεταστεί η δυνατότητα χορήγησης κατά παρέκκλιση αδειών σε άλλα μυκητοκτόνα σκευάσματα, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων ή των τοπικών υπηρεσιών.

Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ είναι αναρτημένες οδηγίες ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας για τις περισσότερες καλλιέργειες της χώρας και, ανάμεσα τους, και για την καλλιέργεια της ελιάς.

Σε ό,τι αφορά στην καταγραφή των ζημιών και αποζημίωσή τους, υπενθυμίζεται ότι βάσει των οριζόμενων στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, ζημιές που οφείλονται σε μυκητολογικές προσβολές δε δύναται να καλυφθούν ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ.

Αντίστοιχα, δε δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο είναι εφικτό μόνο εφόσον, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων του προγράμματος, αποδειχτεί ότι δεν υπάρχουν κατάλληλα φαρμακευτικά σκευάσματα περιορισμού ή καταστολής της ασθένειας.

Σύμφωνα ωστόσο με ενημέρωση από τον ΕΛΓΑ, οι μη ασφαλιστικά καλυπτόμενες ζημιές έτους 2025 της Π.Ε. Μεσσηνίας, έχουν καταγραφεί και η εξέλιξη των ελαιοκαλλιεργειών έχει παρακολουθηθεί.

Η ευρύτερη αναθεώρηση του Κανονισμού του ΕΛΓΑ εντάσσεται στην πρωτοβουλία των δικών μας κυβερνήσεων για αναμόρφωση του γεωργασφαλιστικού συστήματος. Με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του, την πιο αποτελεσματική κάλυψη έναντι των σημερινών ζημιογόνων αιτίων και την περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών και των απαιτούμενων χρόνων.

Στο πλαίσιο αυτό διεξήχθησαν δύο μελέτες και στη βάση των πορισμάτων τους ακολούθησε διαβούλευση.

Στα αποτελέσματα αυτών θα βασιστεί η αναμόρφωση του συστήματος. Η οποία περιλαμβάνει νέες μορφές ασφάλισης και νέους ασφαλιστικούς κινδύνους, αλλά επίσης ψηφιακό και διοικητικό ανασχηματισμό του Οργανισμού. Θα αξιοποιηθούν μάλιστα όλα τα διαθέσιμα ενωσιακά εργαλεία της νέας προγραμματικής περιόδου μέσω του ΣΣ ΚΑΠ.

Η αναβάθμιση του συστήματος ασφαλίσεων και του ΕΛΓΑ θα ανταποκρίνεται στις νέες απαιτήσεις των ασφαλισμένων παραγωγών, όπως αυτές διαμορφώνονται κυρίως από την κλιματική αλλαγή, και θα εξασφαλίζει την αξιοπιστία και την οικονομική βιωσιμότητα και φερεγγυότητα του Οργανισμού.

Ήδη, ανακοινώθηκε η απόφαση της Κυβέρνησης:

- να αποζημιώνονται πλέον οι ζημιές στο 100% της ασφαλιζόμενης αξίας, έναντι του 80% που ίσχυε έως τώρα.
- να αυξηθεί το ανώτατο όριο αποζημιώσεων στις 200.000 ευρώ έναντι των 70.000 ευρώ που είναι τώρα.

Σύμφωνα πάντως με ενημέρωση από τον ΕΛΓΑ, οι μη ασφαλιστικά καλυπτόμενες ζημιές έτους 2025 της Π.Ε. Μεσσηνίας, έχουν καταγραφεί και η εξέλιξη των ελαιοκαλλιεργειών έχει παρακολουθηθεί.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κα Π. Τσαπανίδου
2. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού